НОВА МАКЕДОНИЈА
Пензионерски видици
ПРИЛОГ ЗА ПЕНЗИОНЕРИ

Година II
број 24
29 Декември
2006 год.

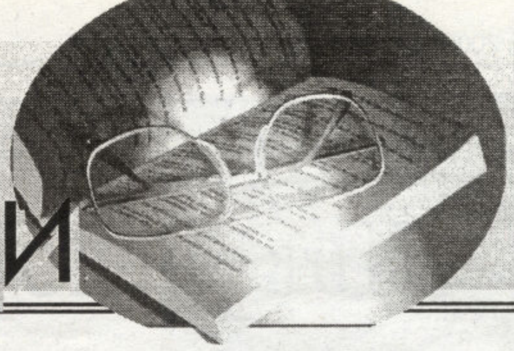

Конститутивна седница на Собранието на СЗПМ

Душко Шурбановски повторно избран за претседател

На 20 декември во Скопје се одржа конститутивната седница на Собранието на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија на која им беше верифициран новиот четиригодишен мандат на 60 членови за мандатен период 2007-2010 година.

Членовите на Собранието едногласно со акламација за претседател по вторпат го избраа **Душко Шурбановски**, делега од ЗП „Карпош„ - Скопје, кој по функција е и претседател на Извршниот одбор на СЗПМ. Заблагодарувајќи се за искажаната доверба Шурбановски посебно нагласи дека пред оваа најголема невладина и непартиска асоцијација престојат сериозни задачи, особено во врска со заштитата на правата на пензионерите и за подобрување на квалитетот на нивниот живот.

Образложувајќи го предлогот за избор на 20 членови на Извршниот одбор претседателот на Кандидационата комисија Рамиз Казимовски нагласи дека при составот на листата се водела сметка за стручноста, осмисленоста и способноста за раководење, за националниот и полов состав, за застапеноста на поголемите здруженија и за помалите кои досега немале членови на органите, но и за континуитетот на работата. За членови на Извршниот обор на СЗПМ беа избрани: **Душко Перески, Љупчо Наумовски, Чедо Георгиевски, Никола Николовски, Арсен Илиевски, Андон Марковски, Асим Јусуфи, Павле Спасов, Бесник Поцеста, Доне Тодоровски, Сатки Нуредини, Воислав Спирковски, Мира Петровска, Илија Трајанов, Дорче Крстевски, Васко Калески, Љуман Черменика, Љубомир Јанев, Никола Лафчински и Нурие Кадриу.**

За членови на Надзорниот одбор беа избрани **Трајче Стојанов, Рамиз Ќазимовски, Софија Симоска, Кирил Дамески и Ајруш Тоска.**

Д.Арг.

Неделко Трајановски, претседател на Извршниот одбор на Здружението на пензионерите на Карпош - Скопје

Во Здружението на пензионерите Карпош, како најмасовна пензионерска асоцијација во текот на 2006 година со домаќинско работење остваривме забележителни резултати. Посебен акцент дадовме на создавање услови за уште поголема активност на базичните организации, за организирање на јавна дискусија во ограноците за сите извештаи од работата на Здружението, за финансиската работа, за солидарниот фонд, за измените на Статутот и слично.

Оствривме и успешна соработка со Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, со Градскиот сојуз и со неколку општински здруженија, а сè со цел главните прашања од законитоста и заштита на правата на пензионерите, за зголемување на пензиите и нивно усогласување со зголемените животни трошоци и со платите на вработените, да се решаваат организирано и заеднички. Впрочем, проблемите со животниот стандард на пензионерите постојано се актуелизираат.

Со Програмата за работа во 2007 година се планираат и поголеми активности и вклучување на што поголем број активисти, организирање посети на значајни историски и културни знаменитости во нашата земја,спортски и културни натпревари.

Ѓурица Ристоски, претседател на Здружението на пензионерите - Струга

Во 2006 година бројни беа активностите од сите сфери на општественото живееење, што беа во доменот на нашето ангажирање, а тоа се прашања од областа на животниот стандард на пензионерите, на здравствената заштита, спортските активноти како и културно-забавните средби, кои минатата година на општо задоволство на стружани, а се надевам и на присутните 700-ните гости од Охрид, Ресен, Дебар, Кичево, Македонски Брод, Крушево и Прилеп, се одржаа во велепниот хотел "Дрим" покрај истсоимената река Црн Дрим.

Пензионерите се во надеж дека наредната 2007 година ќе биде уште побериќетна, особено за оние што се со пониски пензиски примања.

Стојан Станковски, претседател на Здружението на пензионерите - Кичево

Со успешно завршување на изборните активности во ограноците и во Општинската организација на пензионерите се создадоа услови во Здружението на пензионерите во Кичево и натаму да се остварува динамична активност. Во 2006 година учествувавме на регионалните и Републичките спортски игри, а тежиштето на активностите за вклучување на што поголем број пензионери ќе продолжи и во 2007 година.

Настојуваме да создадеме атмосфера за поцелосно дружење и соработка меѓу пензионерите во Општината, како и за соработка со здруженијата на пензионерите со кои и до сега добро соработувавме. Многу е важна размената на искуствата.

Со заедничко ангажирање во Сојузот на здруженијата на пензионерите во Македонија ќе може и подобро да се заштити стандардот на пензионерите.

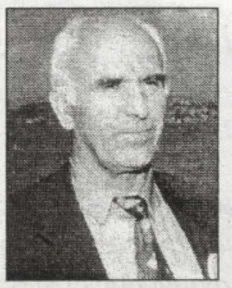

Ѓорѓи Трпчески, претседател на И.О. на Здружението на пензионери - Охрид

Во изминатиот период од годинава што измина значајни беа активностите со барања за зголемување на пензиите како и подобрување на здравствената заштита и снабденост со лекарства за пензионерите. Исто така беше барано исполнување на ветувањето со Меморандумот за разбирање потпишан со Владата на Република Македонија.

Во изминатиот период одржани се избори по месните ограноци на кои беа разгледани активностите на месните ограноци и Здружението на пензионери.

Во понатамошниот период како приоритетни задачи ќе бидат изградба на Дом на пензионери, подобрување на снабдувањето на пензионерите со намирници за животни потреби преку Клубот на пензионерите, подобрување на здравствена заштита и снабдување со лекарства, организирање на средби на пензионери, спортски натпревари, излети и друго.

Крсто Стојаноски, претседател на Здружението на пензионерите - Крушево

Планираните програмски активности во 2006 година, Здружението на пензионерите Крушево целосно и квалитетно ги реализира.

Тежиштето на нашите активности во оваа година беше насочено на вклучувањето што поголем број на пензионери во повеќе активности, а особено во спротските натпреварувања во рамките на општинските, регионалните и републичките пензионерски спортски игри, организирање и реализирање на излети и екскурзии и сл. Посебен дел од нашите активности му посветивме на подготовките и одржувањето на изборите во ограноците и во Општинската организација на пензионерите.

Во рамките на нашите плански активности, беа доделени еднократна парична помош на пензионери со ниски примања и посети на болни и изнемоштени пензионери.

Тежиштето на активностите во 2007 година ќе биде на натамошно уште помасовно учество на нашите пензионери во програмските содржини, особено во спротско-рекреативните, културно-уметничките и други активности.Нашите напори ќе бидат насочени кон подобрување на животниот стандард на пензионерите, здравствената заштита и ослободување од партиципација на пензионерите со над 65-годишна возраст. Посебно внимание ќе му се посвети и на постојаната грижа и одржување на пензионерскиот дом и клубот, со цел да се обезбеди пристојна функционалност.

Наведените активности ќе ги реализираме со домаќинско и економичо трошење на нашите скрпомни финансиски средства, водејќи сметка за секој денар кои го одвојуваат нашите пензионери.

Милован Маркоски, претседател на Здружението на пензионерите - Македонски Брод

Во нашето Здружение членуваат 1.230 старосни, семејни,инвалидски и воени пензионери . Со оглед на условите во кои се наоѓа нашето подрачје во о 2006 година посебно внимание посветивме за подобрување на здравствената заштита и снабдување со лекови. Интерес на нашите пензионери беше и да се укине партиципацијата при снабдување со лекови за пензионери со над 65 години возраст. Ја спроведовме и акцијата за снабдување на пензионерите со огревно дрво, а учествувавме и на Пензионерскит средби во Југозападниот регион со дружење на спортски и културен план. За одбележување е дека покрај клубот на пензионери во Македонски Брод беше отворен и во село Самоков што придонесува за рекреативен дневен престој на пензионерите.

Со вакви активности секако ќе продожиме и во Новата 2007 година.

АНКЕТА

Димитрија Богатиновски, претседател на Извршниот одбор на Здружението на пензионерите - Кисела Вода - Скопје

Во нашето здружение членуваат 19.000 пензионери од општините Кисела Вода, Аеродром, Сопиште, Студеничани и Зелениково и до сите граѓани во нашата држава.

Во 2006 година по изборните активности и конституирање на Собранието и избор на Извршен одбор на Здружението оствривме соработка со Црвениот крст на РМ по прашање на социјалната заштита на пензионерите, а со Канцеларијата на Невладините организации се договоривме за одржување семинари од интерес на пензионерите.

Аплициравме и во Проектот за унапредување на промоцијата за заштита на граѓаните, а со Детската амбасада "Меѓаши" за конкретна заштита од насилство на деца и пензионери.

Покрај тоа, во Новата 2007 година ќе продолжиме со создавање на подобри услови за активност на базата, формирање нови ограноци и клубови на пензионери, а секако нема да изостанат традиционалните културни и спортски активности.

Андреја Огњаноски, претседател на Здружението на пензионерите- Гостивар

Во нашето Здружение членуваат 5.550 пензионери старосни и семејни. Можеме слобододно да кажеме дека нашето Здружение работи врз здрава економска основа која дава гаранции за успешно работење не само во тековната година туку и во иднина.

Здружението е организирано на 23 ограноци од кои 10 во градот и 13 во селските населби. Собранието на здружението го сочинуваат 33 члена од сите ограноци, а Извршниот одбор е составен од 11 члена. Во сите структури на Здружението членуваат Македонци, Албанци, Турци, Роми и другите како одраз на мултиенична средина во која дејствува во Здружение.

Во рамките на Здружението повеќе од 14 години успешно дејствува солидарниот фонд. Средствата од солидарниот фонд се водат на посебна жиро сметка и се строго наменски. Секако, идните активности на Здружението ќе се реализираат во рамките на програмата што Собранието на здружението ја донесува секоја година за тековната година. Во неа се набележани повеќе прашања секупен интерес на пензиоенрите.

Срећна нова 2007 година

Интервју со Станка Трајкова, помошник на директорот на Фондот на ПИОМ

Покрај користењето на пензијата пензионерите можат да засноваат и работен однос

- преодните услови за пензионирање важат до 1.9. 20007 год.
- основна цел на пензискиот систем - обезбедување сигурност во остварувањето на правата, долгорочна финансиска одржливост и јакнење на довербата во системот
- законска регулатива за спречување брак од интерес

Во последно време во јавноста многу често се говори, пишува, а и се импровизира со најновите измени во законската регулатива, во врска со преодните условите за остварување право на старосна пензија. Како ова прашање е регулирано со законските прописи?

- Преодните услови за пензионирање се однесуваат на осигурениците, кои можат да остварат право на старосна пензија само врз основа на навршен стаж, без да им се бара достигнување на возраста пропишана со постојниот Закон за пензиско и инвалидско осигурување. Поконкретно, жена со навршени 35 год. работен стаж, односно маж со 40 год., без оглед на возраста, можат да остварат право на старосна пензија, но само доколку (тоа што најмногу ја буни јавноста) осигуреникот-жена на 1.9.2000 год. имала навршено најмалку 28 год. пензиски стаж, а маж најмалку 33 години. Заради благовременото информирање, особено сакам да нагласам дека можноста за остварување на старосната пензија според овие преодни услови е утврдена до 1.9.2007 год. И доколку, до овој рок, осигурениците не ја искористат оваа поволност, останува правото старосната пензија да ја остварат според постојните прописи, односно со навршување на 62 год. возраст за жени, односно 64 год за мажи и најмалку 15 год. стаж, што овие осигуреници го исполнуваат.

Во контекст на претходното, покрај преодните услови за остварување право на пензија, јавноста често ја брануваат и прашањата во врска со либерализирање на условите за пензионирање кои би значеле намалување на старосната граница, како и должината на пензискиот стаж. Какво е Вашето мислење?

- За да им биде појасно на читателите, на ова прашање ќе одговорам поопширно. Пред сè, би истакнала дека Фондот е институција со јавни овластувања која ги спроведува прописите од пензиското и инвалидското осигурување.

Поаѓајќи од фактот, дека основната цел на секој пензиски систем е да обезбеди непречено остварување на правата и потребните средства за исплата на пензиските примања и тоа да го обезбедува самиот пензиски систем, без надворешна помош, беше неопходно да се извршат промени, односно да се спроведе реформа во пензискиот систем. Затоа, не случајно се вели, како ќе се организира еден пензиски систем е од огромно значење, бидејќи тој може да го забрза или ограничи економскиот развој на земјата.

Како што е познато, Фондот, покрај другите институци, активно учествуваше во креирањето на новата пензиска реформа(со внесување на капитална компонента во него), која по извршените многубројни, обемни и успешни активности почна да функционира од почетокот на оваа година и досега сè се одвива според предвидениот план и динамика. Секако, за да се постигне бараната цел, покрај другите услови, битни се и условите за пензионирање, бидејќи истите се поврзани со времето на очекуваното траење и времето на користењето на пензијата. Со сегашните услови за пензионирање (62 год. возраст за жени, односно 64 год. за мажи) законодавецот постигнува одредена усогласеност меѓу времето на остварувањето и користењето на пензијата, кои што се доближуваат до европските стандарди, на времето на користењето на пензијата не повеќе од 14 години.

Како податок, интересно е да се спомене дека кај нас пензионерите ја користат пензијата повеќе од 20, односно 25 години, што секако се должи на законската регулатива што овозможува порано одење во пензија на осигурениците, кои се уште биле работоспособни. Знаете, како што стареe пензискиот систем (на овие простори тој постои повеке од 50 год), работниците кои биле долго време опфатени во задолжителното осигурување било во земјата или во странство, ја достигнуваат возраста за пензионирање, а тоа значи поголем прилив на корисници на пензија и повеќе средства потребни за исплата на пензиите. Затоа, либерализирањето на условите за пензија е чекор назад во пензиската реформа, која се засниваше не на палијативни, туку на актуарски проекции за финансиска стабилност на пензискиот систем, на долг рок. Според тоа, секое либерализирање на условите за пензија би претставувало опасен дисбаланс на приходите и расходите на средствата на Фондот. Ова ќе го поткрепам со фрапантен податок дека, според сегашната состојба во државата, соодносот пензионер - вработен изнесува 1:1,3, додека за нормално функционирање на пензискиот систем соодносот треба да изнесува 1:3. Покрај тоа, од значење се и демографските фактори, кои непосредно влијаат на одржливоста на системот, како и транзиционите трошоци како дел од придонесот што се уплатува во вториот столб. Меѓутоа, долгорочно гледано, со воспоставувањето и егзистирањето на повеќестолбниот пензиски систем, како комбиниран систем од тековното и капиталното финансирање, ќе се овозможат придобивки и предности, како за поединецот, така и за пензискиот систем и воопшто за економијата во државата, а со тоа ќе се поделат ризиците меѓу државниот и приватниот пензиски систем.

Заокружувајќи го ова прашање, сакам да укажам дека не би требало преку пензискиот систем да се решаваат постојните транзициони проблеми како што се технолошки вишоци, отпуштање од работа и т.н., а кои се уште траат во државата, бидејќи може да се наруши позитивната страна на стабилноста на системот, постигната сореформата на пензискиот систем.

Секако, интересна и актуелна за пензионерите е новината во законската регулатива, со која покрај користењето на пензијата, пензионерите можат да засноваат и работен однос. Кои се условите и на кој начин се остварува ова право?

- Со последните измени и дополнувања на Законот за пензиско и инвалидско осигурување, кои стапија во сила на 13 јули оваа година, а објавени во Службен весник на РМ бр. 70 од 6 јули 2006год., корисниците на старосна или инвалидска пензија по основ на намалена, односно преостаната работна способност, покрај користењето на пензија можат да засноваат и работен однос. Поточно, доколку корисникот на пензијата заснова работен однос со полно работно време, му се исплатува 30% од пензијата, а доколку работи половина од работното време му се исплатува 50% од пензијата, додека за работа помалку од половина од полното работното време, ќе му се исплати 70% од пензијата. Покрај ова право, доколку корисникот на пензија работи повеќе од 3 години, за годините навршени по овој период, се пресметува пензија во висина од 1% за секоја година помината на работа, од пензиската основица определена од платите, без валоризација.

За поконкретно определување на пензијата и за правните последици од кога следува правото на новиот износ на пензија, како и за останатите новини, заинтересираните корисници на пензија можат да се информираат од содржината на Законот, објавен во Службениот весник на РМ бр.70.

Што има ново за корисниците на семејната пензија?

- Интересна новина за корисниците на семејната пензија се измените во регулативата, која предвидува вдовец, односно вдовица доколку склучат брак со осигуреник кој ги исполнува условите за пензија, по основ на старост 62 год. за жени и 64 год. за мажи, стекнува право на пензија ако бракот траел најмалку 5 год. Оваа регулатива законодавецот ја донесе со цел да се спречи склучувањето на брак од интерес, односно брак заради остварување право на семејна пензија.

На крај, на сите корисници на пензија им ја честитам Новата 2007 година, им посакувам се најубаво во животот и среќно и весело да ги поминат новогодишните и божиќните празници. А најмногу им посакувам редовна исплата на пензиите, додека за осигурениците редовна исплата на плати, а со тоа и редовно плаќање на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување.

Разговорот го водеше
Анастасија Нелковска

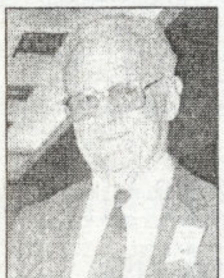

Драгиша Јовановиќ, претседател на Здружението на пензионерите - Гевгелија

Во најјужната општина во нашата земја пензионерите во текот на 2006 година имаа забележителни активности, особено во остварувањето на нивните права и создавање на услови за подобри активности. Здружението на пензионерите од Гевгелија учествуваше на регионалните и републичките пензионерски спортски игри, како и на регионалните и меѓурегионалните фолклорни ревии. Со домаќинско работење Здружението на пензионери во Гевгелија во кое членуваат 3.280 пензионери се овозможи да се спроведе и акцијата за помош на стари,изнемоштени и болни пензионери со доделување пакети со прехранбени производи. Вакви бесплатени пакети беа додели на 90 пензионери од Гевгелија и сите населени места во Општината. Нови задачи и активности престојат и во 2007 година кога нашето Здружение планира поголемо ангажирање на ограноците.

Михаил Кралев, претседател на Здружението на пензионерите - Штип

Нашето Здружение е едно од поактивните во нашата земја за што сведочат и постигнатите резултати и успеси на регионалните и републичките пензионерски спортски натпревари како и на регионалните и меѓуопштинските фолклорни ревии. Се организираат и други активности со цел пензионерите што живеат во општините Штип и Карбинци што повеќе да се дружат и соработуваат. Значајно место за рекреирање на пензионерите се клубовите во кои се игра шах, домино, се читаат весници и се информираат за сите акции што се преземаат во Здружението.

Нови успеси во активностите се планираат и за 2007 година, особено за заштита на животниот стандард на пензионерите и за создавање услови за нивно поцелосно делување во ограноците.

Иван Макрадулов, претседател на Здружението на пензионерите - Валандово

Во 2006 година имавме неколку забележителни активности пред се за остварување на програмските задачи. Соработката со Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија како и со повеќе здруженија во нашата држава беше на завидно ниво што резултираше да оствариме и добри резултати во сите активности. Носиме добри спомени од 11-те Републички пензионерски спортски натпревари што се одржаа во Крани на брегот на Преспанското Езеро, како и од регионалната фолклорна ревија во Велес и на меѓурегионалната во Струмица.

Во клубот на пензионерите во Валандово се одржуваат и разни средби на пензионерите од Општината.

Постигнатото дава и поттик и во Новата 2007 година да planираме зголемена активност на сите полиња од интерес на пензионерите.

Делегати на Собранието на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија

Мандатен период 2007-2010

Иван Бошначки - Берово, **Петар Ангов** - Валандово, **Воислав Спирковски** - Велес, **Милица Костадинова** - Виница, **Сатки Нуредини** - Гостивар, **Бесник Поцеста** - Дебар, **Никола Лафчински** - Делчево, **Санде Ангеловски** - Дем. Хисар, **Новица Вељановски** - Ѓ. Петров, **Страхил Мијалчевски** - Злетово, **Панчо Грков** - Кавадарци. **Иванчо Кузмановски** - Кичево. **Мирослава Петровска** - Кочани. **Стојан Насевски** - Кратово, **Арсен Илиевски** - Кр. Паланка, **Никола Николовски** - Крушево, **Чедо Георгиевски** и **Спирко Николовски** - Куманово, **Сибија Јонуз** - Лозово, **Томо Томов** - Неготино, **Никола Калпачки** - Ново Село, **Васко Калески и Анастас Ивановски** - Охрид, **Љубомир Наумовски** и **Димитар Стојковски** - Прилеп, **Миодраг Спасовски** - Пробиштип, **Алија Алиовски** - Мак. Брод, **Симеон Ангеловски** - Мак. Каменица, **Илија Трајанов** - Радовиш, **Дорче Крстевски** - Ресен, **Митко Данаилов** - Св. Николе, **Љуман Черменика** - Струга, **Александар Костов** и **Петар Миланковиќ** - Струмица, **Асим Јусуфи** и **Софија Симоска** - Тетово, **Атанас Точевски** - Пехчево, **Боривој Бојаџиев** - Ст. Дојран, **Рамиз Казимовски** - Лабуништа, **Душан Петрески** и **Боро Мечески** - Гази Баба, Скопје, **Душко Шурбановски** и **Петар Узуначев** - Карпош, Скопје, **Доне Тодоровски** и **Милорад Ристески** - К. Вода, Скопје, **Павле Спасов** и **Спиро Николовски** - Центар, Скопје, **Андон Марковски** и **Стојан Николов** - Чаир, Скопје, **Здравко Петковски** - ОВР, Скопје, **Љубомир Јанев** - Штип, **Лазар Атанасов** - Инв. Велес, **Петар Илиев** - Инв. Кавадарци, **Методија Петрески** - Инв. Охрид, **Томе Мазгалоски** - Инв. Прилеп.

За членови на Собранието беа избрани и **Борис Јосифовски, Драги Аргировски и Нурие Кадриу** од Скопје, **Руфат Рамадани од Кондово и Ајруш Тоска** од Струга.

Делегати треба да изберат уште ЗП Гевгелија и Богданци, додека Собранието на Здружението на пензионерите на Битола донело одлука за раздружување од СЗПМ.

ЈУБИЛЕЈНИ СОГЛЕДУВАЊА Здружение на пензионерите во Кочани

Активно учество во повеќе дејности

Како што е познато во далечната 1946 година беше донесен првиот Закон за пензиско и инвалидско осигурување. Во таа година во нашата земја се пензионирани околу 500 работници. Овој број се зголемува од година во година, така што сега во јубилејната

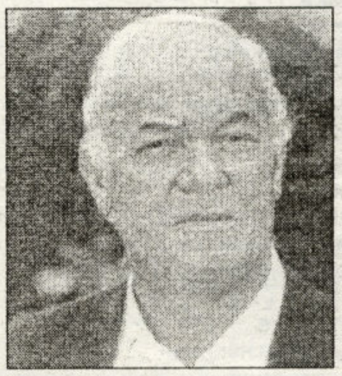

2006 година во нашата држава има околу 274.700 пензионери, од кои најголем број 220.000 се членови на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, а останатите се организирани во Сојузот на инвалидските пензионери и други организации.

СЗПМ е организиран во 48 здруженија ширум нашата земја и делува како самостојна, невладина и неполитичка организација и е формиран на основа доброволно изјаснување и зачленување, со лично партиципирање на членарина и средства за солидарен фонд. Сојузот спроведува Програма за работа преку која многу придонесува за разрешување на основните животни прашања на своите членови, заштита на правата на пензионерите за редовна исплата на пензиите, спортски и културни активности, социјална и здравствена заштита, со единствена цел да им се подобри животот на луѓето од третата доба.

Здружението на пензионери во Кочани ги организира пензионерите од општина Кочани, Зрновци и Облешево-Чешиново и брои 5.062 члена, а е едно од најактивните во нашата земја. Со својата секојдневна активност се решаваат одредени проблеми на членството, а се организира и богат културно-забавен и спортски живот. Забележително високо место во севкупната активност на здружението најпрвин има Активот на жени-пензионерки.

Најпрвин, во изминатите шест децении кочанските пензионери беа организирани во единствениот Сојуз на пензионери на Македонија и синдикатот, а Здружението на пензионерите во Кочани беше формирано во 1972 година, во која година беше предаден во употреба и новиот Дом на пензионерите, кој беше изграден со сопствени средства на членството и со кредит од Стопанска банка, без никакво парично учество на државата или Фондот на ПИ-

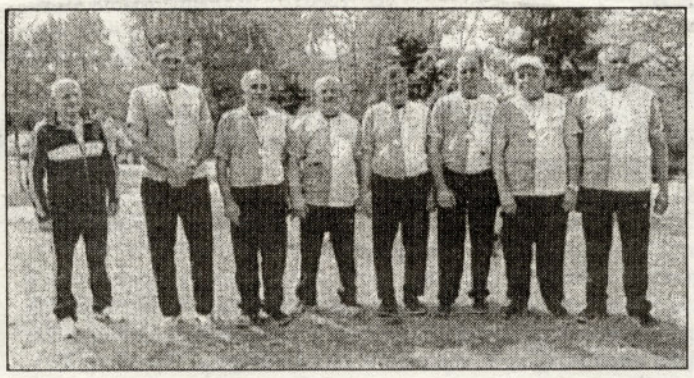

ОМ. Тоа беше мошне значајно за да се сочува сопственоста на објектот, а се создадоа услови за подобро организирање на активностите. Во пригодни простории на Домот работи и Клубот на пензионерите каде во дневен престој повеќе пензионери играат шах, табла, домино, и карти, следат ТВ програма или читаат дневен и периодичен печат.

Здружението на пензионерите во Кочани со успех учествуваше на сите досегашни Републички пензионерски спортски натпревари. Во годината на јубилејот на пензионерската организација, на 11 републички спортски игри второ место освои женската екипа во стрелаштво и машката во тегнење јаже, а со бронзени медали се закитија машката екипа во стрелаштво и поединечно пензионерки во трчање и табла. Во вкупниот пласман Здружението на пензионерите од Кочани го освои високото четврто место.

Здружението со успех учествуваше и на регионалната ревија на песни, музика и игри во Свети Николе, претставувајќи се со женска пејачка група, трио гајди и вокално-инструментална група, кои потоа настапија и на Меѓурегионалната ревија во Струмица.

За одбележувњае е и тоа дека во 2005 година Здружението на пензионерите во Кочани беше успешен домаќин на третата регионална ревија, а со три нумери учествувавме и на Првата Републичка фолклорна ревија во Универзалната сала во Скопје.

Годинава, во чест на убилејот се организираа и неколку екскурзии и заедничко дружење со членството од другите општини и слично.

Се покрена и иницијатива за изградба на Дом за стари лица од Источна Македонија со локација во Кочани, како и за доградба на сегашниот канцелариски простор на здружението.

Во Кочани се нагласува и потребата од навремено и поцелосно информирање на пензионерите и од страна на Фондот на ПИОМ и Фондот за здравство, бидејќи успешното работење на овие фондови е од битно значење за пензионерската популација.

Ѓорѓи Серафимов,
претседател на Здружението
на пензионери - Кочани

ПЕНЗИОНЕРСКИ ВИДУВАЊА

Трета доба - наша доба

Ќе започнам со прашањето: Што е тоа трета доба? Иако таа класификација не ми се допаѓа, зашто животот не се дели на делови, но некој успеал да ги подели обврските во животот на три дела. Можеби, оти со стареењето опаѓа енергијата, па реално е да дојде до пензија, како некоја сигурност во тој период.

На средбата на пензионерите во Кичево, беше моето прво учество и појавување како пензионер и како да добив нов статус во мојот живот.

Отидов со Здружението на инвалидски пензионери на трудот, бевме осум жени и возачот, зашто ова е здружение на жени-пензионерки. Патувавме со комбе, патем го посетивме и манастирот "Св. Богородица-Пречеста", манастирската црква со конаци во кои живеат часни сестри-монахињи посветени на Бога, кои ги примаат болните што бараат исцеление од разни болести. Затоа, не е дозволено да се нарушува редот и мирот од многубројните туристи.

"Св. Богородица-Пречеста" - Кичево

Зедовме "света вода" и ја изгаснавме жедта со голтка бистра вода изнедрена од душата на планината богата со шума. Во црквичето со преубав живопис ги видовме иконите, дарувавме кој колку може, а потоа поразговаравме со калуѓерката која навистина ширеше блажен сјај. Таа ни рече дека овој манастир исклучиво е женски и сите работни обврски ги извршуваат самите тие. Тој ден таа беше дежурна во манастирот, зашто другите сестри беа по работа во полето и околината на манастирот.

На враќање, возачот беше внимателен во возењето, зашто патеката водеше стрмно по планинските кривини. И жените како да му помаaa со нивното внимание и тишина, сè додека не се симнавме на рамниот пат. Комбето почна забрзано да вози кон хотелот во центарот на Кичево. Овде нè пречекаа жени домаќинки, нè здравуваа и нè упатија кон нашите места.

Прославата веќе беше почната, претседателката ги поздравуваше гостите по градови, не нè заборави и нас - гостите од Штип. Двете претседателки си разменија топли зборови и пригодни подароци, а ние се поздравивме и се сместивме на нашата маса. Овде беа присутни луѓе со незгаслив пламен и жар во себе, со врежана болка во лузните засечени од времето, но сепак преку музика и оро сè беше преточено во среќа. Од овие луѓе може уште долго, долго да се учи, да се пие мудроста.

Во почетокот ми беше малку необично меѓу непознати луѓе од повеќе градови на нашата убава Македонија, но сепак, со достоинство влегов во овој, за мене, нов свет, свет со исправена глава пред животот и разните искушенија.

Веселбата почна со песната "Бојот започна горе Крушево", оро се разви со мисла младешка во душата, со моќ пензионерска, не се дава така лесно човечкиото срце сè додека тоа во градите бие. Се фатив и јас да го заиграм пензионерското оро, се фати и претседателката, но набргу се најде на столчето крај масата, зашто како што вели и самата: "Со скршено крилце оро не се игра". Навистина, имаше многу присутни што седеа и отстрана уживаа во пријатната музика и раширеното оро што го играа помоќните - помладите пензионерки.

По еден животен период, наречен "технолошки вишок", влегов во нов наречен "пензионерски живот" со мојата Божја дарба да забележам, да запишам со моето перо. Не ми е жал многу за минатото, зашто ми се пружа пригодна можност да го направам она што не можев некогаш во мојот живот. Некој прашал: Кога сакаш да уживаш? Кога си млад или кога ќе остариш? Другиот одговорил: На млади години човекот е моќен да работи, да создава, а на стари години потребно е да ужива. Можеби има право, но јас велам: Во овој период, што умее да биде долг, можеш да си ја исполниш душата со саканите нешта, кои не си можел во младоста да ги имаш.

Цвета Спасикова

Гевгелија

Пензионерка вљубена во везот и фолклорот

Нашата колешка пензионерка **Фимка Терзиева** целиот свој живот го посвети на учениците, везот и фолклорот. Првите свои почетоци ги направи во 1984 година кога со своите колешки во училиштето "Крсте Мисирков" од Гевгелија ја отворија првата изложба на носии изработени рачно за да се покаже богатиот фоклор на нашата жена, која произведува памучни и свилени конци од свилена буба и памук, создавајќи експонати украсувајќи ги со везови постелнината, килимите и чаршафите.

Како е во пензионерскиот живот.?

Сите пензионери се дружиме, шетаме и се едуцираме . Често пати покануваме предавачи лекари, социолози и други кои со своите знаења ни помагаат како полесно и поубаво да го поминеме остатокот од животот.

Да не заборавиме. Ние и спортуваме. Гевгелија беше домакин на минатогодишните регионални средби од областа на спортот на пензионерите од Повардарието: Велес, Кавадар-

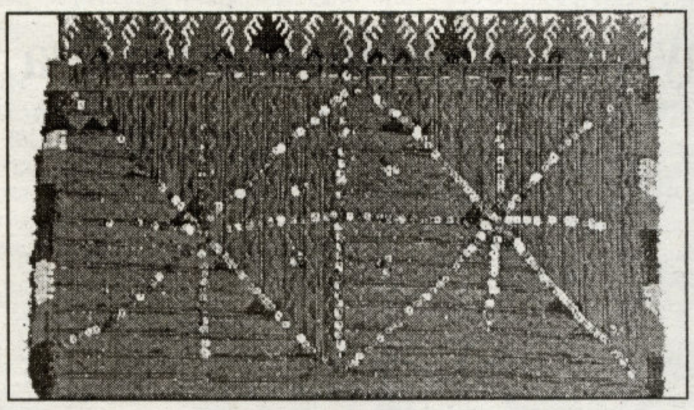

ци, Неготино, Валандово, Богданци, Дојран и Гевгелија со учество на над 400 гости и натпреварувачи во Негорските Бањи крај Гевгелија. Сите бевме среќни. Сепак, на разделбата падна и по некоја солза. Но, тоа е тоа.

Пензионерката Фимка Терзиева е добитник на благодарницата од Советот на Републичкиот завод за унапредување на образованието и воспитанието по повод 25 годишнината од основањето и работењето н. заводот - 1981.

Т. Кусеников

Меѓународна соработка

Признание за м-р Вите Исјановски

Во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија деновиве се одржа пригодна свеченост на која на **м-р Вите Исјановски** му беше врачено официјално признание-почесен член на Конфедерацијата на синдикатот на пензионерите од Подградец - Република Албанија, за долгогодишна соработка и разбирање. Признанието во Скопје го донесе делегацијата на Здружението на пензионерите од Тетово која претходно била гостин на Синдикатот на пензионерите од Подградец во рамките на заемната соработка. **Асим Јусуфи, Славко Лазаревски** и **Неврет Јашари** изнесоа свои впечатоци од свеченоста во Подградец, на која од оправдани причини не присуствувал Исјановски, како и за размената на искуствата, за идејата за организирано летување на пензионерите и слично. Заблагодарувајќи се Исјановски порача дека во духот на европските интенции, меѓународната соработка на пензионерите треба да се интензивира со сите балкански земји и пошироко.

Д.А.

Од соработката на пензионерите од Тетово и Подградец

ПЕНЗИОНЕРСКИ ИСКУСТВА

Компјутери и третото доба

Денес компјутерите станаа составен дел во животот и на децата и на возрасните. Со еден збор тој стана другар и на тие со пет и на тие со деведесет и пет години. Сигурно ви се случило да го набљудувате вашиот син како работи на компјутерот или како вашиот внук се забавува играјќи некоја игра или праќајќи писмо некому. Гледате и мислите дека тоа ви е недостапно и си се свртувате кон она што ви е познато, машината за пишување, картичката, пенкалото! Секако не сте во право!

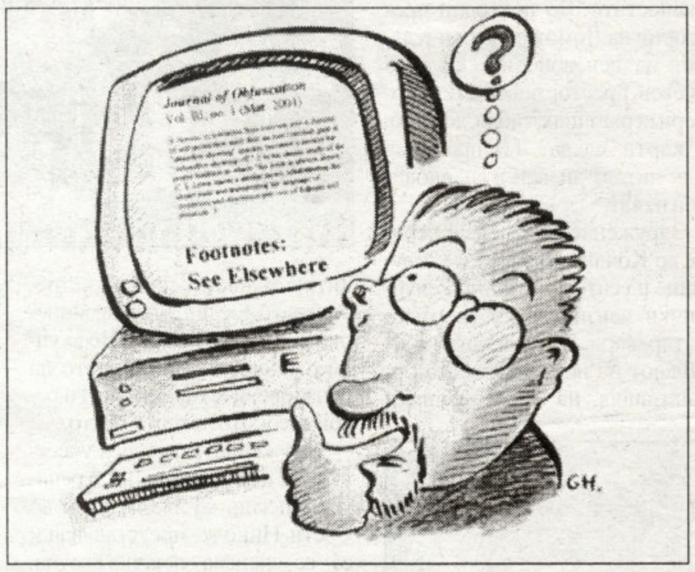

Компјутерот е уред кој можете да го користите и да другарувате и после педесетата иако до тогаш сте немале контакт со него и немате предзнаења. Потребно е само да имате желба да учите. Колку брзо ќе научите зависи од вас. Па и кога сме млади на сите не ни требаше исто време за совладување на новите нешта. За разлика од тогаш во третото доба имате повеќе време со кое си располагате самите. Најголемиот проблем се оние што ќе ве подучуваат. Обично тоа се млади луѓе, најчесто синови и ќерки кои се нешто им се брза, немаат време, а поточно немаат нерви да ви покажат и да ви подарат малку радост помагајќи ви да го совладате овој "занает". Мој совет ви е за ова да ви помогне некој што е приближно на ваша возраст, чие темпо на учење и размислување се совпаѓа со вашето.

Можеби ќе си речете дека компјутерот е скап, дека пензиите се мали и тоа не е точно. Постојат многу начини да дојдете до компјутер. Се продаваат компјутери кои се за вашите потреби соодветни кои не се скапи, а се на рати. Втор начин да набавите компјутер е да купите од некој на старо. Трет начин е да ви го остапи некој ваш близок, за пари или не, бидејќи денес младите сакаат се посилни компјутери. Во крајна линија можете да набавите и заеднички со вашиоо сосед, другар или внук.

А сега зошто ви е компјутерот? Не претерувам кога велам за сè.

o На компјутер можете да пишувате. Сите грешки "невидливо" си ги поправате за разлика од машината за пишување. Си додавате и одземате текст без никаков проблем.

o На компјутерот можете се да си сочувате, без да може некој да ви ги фрли или затури, вашите драгоцени спомени или документи.

o Да играте шах, карти и други игри и кога не сте во можност да одите или да ви дојде некој.

o Со компјутерот можете да се поврзете со интернети во тој случај ги имате следните можности:

- да праќате и да примате електронска пошта,
- да пребарувате и да наоѓате разни информации од области што ве интересираат,
- да ги читате сите весници кои ги има на интернет, дневни, неделни, месечни,
- да добивате извештај за вашата тековна сметка,
- да слушате музика,
- да добиете информација за временска прогноза,
- да разговарате со вашите блиски како на телефон и да ги гледате додека зборувате,
- и уште многу други можности.

Што ви е потребно друго да знаете освен да работите на компјутерот? Еве уште неколку информации:

o Столчеото треба да има потпирач за рацете, за грбот и за рбетот во вратниот дел.

Потпирачот треба правилно да го следи закривувањето на рбетот, стапалата треба да се рамно потпрени на подот, а аголот меѓу рбетниот столб и нозете треба да е поголем од деведесет степени. Утврдено е дека агол од сто дваесет степени е најдобар, бидејќи под тој агол теретот се пренесува на колената. Тастатурата треба да се наоѓа во ниво на лактите, а горната третина од екранот да биде во ниво на очите.

o Трепкајте почесто кога гледате во екранот, бидејќи кога трепкате се навлажнуваат очите и се одржува нормалната влажност.

o За да се одморат фините мускули на окото одговорни за фокусирање правете паузи, од мали кои подразбираат неколку секунди да погледате во далечина на секои пет минути, до подолги после секој час поминат со компјутерот. Тогаш треба да станете и три до четири минути одбегнувајте фокусирање.

o Одбегнувајте извори на светло усмерени во мониторот или директно зад мониторот, како и извори со висок блесок.

o Употребувајте очила ако имате потреба, како и кога читате.

o Еднаш годишно одете на контрола кај очен лекар.

Се надевам дека ве охрабрив да научите да работите со компјутер и дека тој ќе внесе радост и разонода во деновите на вашето трето доба. А можеби ќе се отвори и некое интернет кафе за посетители од трето доба, зошто да не?

К.С. Андонова,
пензионерка од Скопје

Компјутерска обука на пензионери

Модерната технологија се повеќе навлегува и во Здруженијата на пензионерите. Тоа беше и повод Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија во соработка и организација на Данскиот совет за бегалци деновиве да организира компјутерска обука на 25 пензионерки и пензионери од Берово, Виница, Кочани, Делчево, Пробиштип, Штип, Ново Село, Свети Николе, Кавадарци, Неготино, Гевгелија, Тетово, Гостивар, Крива Паланка, Кратово, Ресен, Крушево, Дебар, Кичево, Струга, Охрид и Скопје.

Учесниците беа поделени во три групи по три дена, а обуката се изврши во Компјутерскиот центар на СЕМОС во Скопје.

За пензионерите

И ние бевме деца
само во друго време
и таман малку пораснавме
фашизмот посеа семе,
семе на војната Светска втора,
која планетата ја изора.

Во неа се боревме
како борци, младинци,
одевме од бој во бој
голи, боси, ретко некој со опинци
гладни и жедни,
но морално јаки,
материјално бедни
ги поминавме сите маки
за слобода се изборивме,
и федерална држава створивме.

Од темели почнавме да ја градиме
со работни акции разни
фабрики, пруги, патишта
од калдрма, ги направивме мазни,
градовите ги наполнивме со граѓани
изградивме болници, стадиони, училишта,
но некои села ни останаа празни,
и така лека полека
секоја Република си дочека
и држава за својот народ си направи
иако во деведесеттите години
имаше за тоа расправии.

Пензиите на Балканот,
станаа привилегија минатиот век
денес е веќе, две илјади и шеста
за нас се најде социјален лек
пензионери станавме,
но без здравје останавме,
со бели бради и коси
дочекавме пензијата
дома да ни се носи,
а најмногу сакаме ние
како заслужни пензионери
поретко да не лепат на бандери
молете се за нас и вие
векот да ни се продолжи
бидејќи невработените
нема кој да ги одолжи.

По сто евра ни е просек
на Бога само се молиме
да има за основните давачки,
да нема во светот
војни и други тепачки,
да се очисти земјата од сметот,
да можат нашите деца
внуци и правнуци во мир да живеат
и тие да се радуваат на животот
веселат, смеат и пеат,
многу, многу лета,
а времето сепак брзо лета.

Митре Р. Николов, пензионер од Св. Николе

Пет децении дружење со шаховската табла

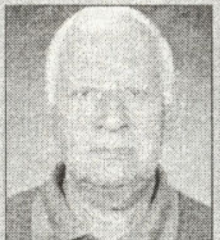

Шахот - игра на духот и умот има долга историја на своето постоење. Во Македонија шаховската игра се појавува по Првата светска војна. Колевка на шахот во Македонија е Куманово. Кумановскиот шаховски клуб основан во јуни 1933 година е најстара екипа во македонската шаховска историја. Неговите членови секогаш беа вистински креатори во популаризирање на оваа древна игра кај нас. Куманово даде повеќе одлични мајстори на шаховската игра. Еден од плејадата врвни кумановски шахисти е и **Стојко Здравковски**, наставник по математика во пензија и еден од првите мајсторски кандидати на Куманово.

Интересен е шаховскиот развој на Здравковски. Уште во рана младост ја осети убавата страна на шаховската игра. Долги години со успех настапуваше за шаховскиот клуб Куманово на републичките екипни и поединечни првенства. Со освојувањето на второто место во Скопје во 1954 година се здоби со титулата мајсторски кандидат. По ова се редат успесите, сениорски првак на Куманово е во 1957, 1960, 1964, 1966 и во 1980 година.

Забележителни успеси постигнува на поединечното првенство на Македонија во 1954 година, а во наредната година настапува на републичкото екипно првенство, кога ШК Куманово го освои првото место. Добар успех постигна и на првенството на Македонија во 1960 година. Играше двапати на меѓународните турнири во Италија во градот Ла Специја и Ровиго. На поединечното сениорско првенство на СФР Југославија го освои забележителното шесто место, успех вреден за почит.

Стојко Здравковски е еден од ретките кумановски шахисти кој на шаховската теорија и посветуваше големо внимание, читаше стручна литература и се бавеше со решавање на шаховски проблеми. Интересно е да се одбележи дека Стојко Здравковски се интересираше и за дописниот шах. И на ова поле бележи успеси, дури пет пати настапи за репрезентацијата на некогашна Југославија.

Стојко Здравковски беше еден од сигурните и трофејните членови на првата шаховска екипа на Куманово. Со сета сериозност и добра подготовка и приоѓаше на шаховската игра. Секогаш се наметнуваше со квалитетна игра и со својот раскошен талент. Своето богато шаховско искуство со задоволство го пренесуваше на помладите генерации.

Ретки се љубителите на шахот кои не го познаваат Стојко Здравковски. А како и да не го познаваат, кога 50-тина година се наоѓаше на шаховската сцена. И денес, иако во поодминати години од животот, со задоволство доаѓа во просториите на шаховскиот клуб Куманово, игра со своите помлади шаховски колеги, а понекогаш настапува и на градските првенства.

Како пензионер активен е во Здружението на пензионерите и е член на шаховската екипа на Куманово.

„Пензионерски информатор“
Куманово

Штип

Грижа за 12 пензионерки

Во центарот на градот под Исарот е подигнат Домот на пензионерите од Општините Штип и Карбинци. Домот располага и со 12 гарсионери, во кои се сместени 12 жени пензионерки со ниски пензии и со различни човечки судбини. Некои од нив примаат од 4 до 600 денари пензија.

Пензионерките ги оставиле своите семејства поради различни причини. Некои останале вдовици, некои се разведени од сопружниците поради несогласување итн.

- Од мојата пензија во висина од 5.500 денари јас морам да го издржувам мојот 30 годишен син Роберт, кој не е вработен. Сум примората да чистам скали и влезови во некои станбени згради, а во празниците да продавам цвеќе. Помагам и на непокретни пензионери, ни рече пензионерката **Божана Димитрова**, која работниот век го поминала во фабриката "Македонка".

- Јас поради тесниот домашен простор морав да спијам во еден кревет со внучињата. Морав да живеам под кирија. Сум живеала и во подруми. Како да се преродив откако ми го доделија ова еднособно станче - вели 65- годишната **Велика Станкова**, која работниот век го минала, исто така, во фабриката "Македонка". Задоволни се и другите станарки сместени во Домот.

Горка Ѓорѓиева живее од пензија во висина од 4.000 денари, што ја наследила од својот покоен втор сопруг. Таа не сакаше да зборува за своите искушенија и тешки доживувања. Од овие 4.000 денари Горка мора да плати струја, вода, огревно дрво, кирија од 500 денари, лекови, за храна останува колку за леб. Со слична животна судбина се и другите пензионерки кои живеат поспокоен живот во гарсонерите на Домот на пензионерите.

Државата треба и од хуман поглед да води поголема грижа за оние пензионери и пензионерки со многу ниски пензии. Во Источна Македонија нема ниту еден старски дом, во кои ќе бидат прифатени старите изнемоштени лица кои се препуштени самите на себе да се снаоѓаат кој како знае и умее.

Трајко Босевски